

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van de gemeente Twenterand

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeente Twenterand te Vriezenveen gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2019 (pagina nr. 135;) en 2. de balans per 31 december 2019 (pagina nr. 139 en 140); 3. de toelichting (pagina nr. 141 tot en met pagina nr. 158 en pagina nr. 167 tot en met pagina nr. 184) met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina nr. 162 tot en met pagina nr. 166); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina nr. 157 tot en met pagina nr. 161); en 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina nr. 185).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina nr. 135 tot en met pagina nr. 185 opgenomen jaarrekening, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening', een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Twenterand op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de gevolgen en de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'de basis voor ons oordeel met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader van 17 september 2019

De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening

- ▶ In de jaarrekening is een langlopende vordering verantwoord op stichting activiteitencentrum Vroomshoop inzake een verstrekte geldlening van € 4.290.000. Op dit moment bestaat vanwege de financiële positie van de stichting naar ons oordeel te weinig zekerheid over de inbaarheid van deze lening waardoor mogelijk sprake is van een duurzame waardevermindering van deze geldlening. Wij identificeren daarom een onzekerheid voor deze geldlening voor een bedrag van € 4.290.000.
- ▶ Op basis van door ons verkregen controle-informatie hebben wij voor een bedrag van € 695.000 aan uitgaven WMO en voor een bedrag van € 1.069.000 aan uitgaven jeugd niet vast kunnen stellen of voor de verantwoorde bedragen de prestatie is geleverd.
- ▶ De totale onzekerheid bedraagt daarmee € 6.054.000.

De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid

- ▶ In de jaarrekening zijn lasten opgenomen die samenhangen met de uitvoering van de Europese aanbestedingsregels. Voor een bedrag van € 703.000 hebben wij vastgesteld dat deze lasten niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Daarmee is voor dit deel van de lasten niet voldaan aan de eisen van rechtmatigheid.
- ▶ In de jaarrekening is voor een bedrag van € 203.000 aan uitgaven onterecht geactiveerd en zijn de schulden voor een bedrag van € 106.815 te laag verantwoord.
- ▶ De totale rechtmatigheidsfout bedraagt daarmee € 1.012.815.
- ▶ De onzekerheid uit de vorige alinea ten aanzien van getrouwheid resulteert ook in een onzekerheid voor de rechtmatigheid van € 6.054.000.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol gemeente Twenterand en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Twenterand zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 989.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Benadrukking van de impact van COVID-19

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de “gebeurtenissen na balansdatum” in de toelichting op de jaarrekening (pagina 156) en de toelichting opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag (pagina 89) waarin het college van Burgemeester en Wethouders de impact van de effecten van het coronavirus (COVID-19) op de baten en lasten en de financiële positie van de gemeente Twenterand heeft beschreven. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ bijlagen, pagina nr. 187 tot en met 197.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf ‘De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en uitgezonderd de gevolgen en mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf ‘De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid’ zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van Burgemeester en Wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van Burgemeester en Wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het vastgestelde normenkader van 17 september 2019.

In dit kader is het college van Burgemeester en Wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van Burgemeester en Wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van Burgemeester en Wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van Burgemeester en Wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 6 november 2018, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van Burgemeester en Wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van Burgemeester en Wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hengelo, 8 juli 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: 

E.J. Jongsma RA
